

VĪZU INFORMĀCIJAS SISTĒMA (VIS)

KAS IR VIS? *

Vīzu informācijas sistēma (VIS) ir informācijas sistēma vīzu datu apmaiņai starp Šengenas valstīm. VIS ieviešana ir kopējās vīzu politikas pamatelements, kas kopīgi ar citiem politikas virzieniem ļauj Eiropas Savienībā izveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu.

VIS galvenie mērķi ir vienkāršot vīzu pieteikumu procedūras un pārbaudes pie ārējām robežām un uzlabot drošību. VIS atvieglo datu apmaiņu starp Šengenas valstīm par vīzu pieteikumiem, lai vienkāršotu procedūras, novērstu "vīzu tirdzniecību" (*visa shopping*) un piedalītos cīņā pret viltotu dokumentu izmantošanas un nepatiesas informācijas sniegšanas mēģinājumiem.

Lai īstenotu VIS, Šengenas valstu konsulāti un ārējo robežu šķērsošanas punkti būs savienoti ar centrālo VIS datu bāzi. VIS tiek ieviesta pakāpeniski dažādos pasaules reģionos, sākot ar Ziemeļāfriku (Alžīrija, Ēģipte, Lībija, Mauritānija, Maroka un Tunisija), Tuvajiem Austrumiem (Izraēla, Jordānija, Libāna un Sīrija) un Persijas līča reģionu (Afganistāna, Bahreina, Irāna, Irāka, Kuveita, Omāna, Katara, Saūda Arābija, Apvienotie Arābu Emirāti un Jemena).

VIS satur biogrāfiskos un biometrijas datus par personām, kas iesniedz pieteikumu Šengenas vīzas saņemšanai, un tajā ir paredzēts iekļaut apmēram 80 miljonus vīzu pieteikumu.

KAS VĪZU PIEPRASĪTĀJIEM PRAKTISKI MAINĀS KONSULĀTOS UN PIE ŠENGENAS ZONAS ĀRĒJĀM ROBEŽĀM?

Pieteikuma iesniedzējam jāierodas personīgi, lai būtu iespējams iesniegt biometriskos datus (iegūst vīzas pieprasītāja desmit pirkstu nospiedumus un fotogrāfiju). Tomēr turpmākajiem pieteikumiem 5 gadu laikā pirkstu nospiedumi var tikt izmantoti atkārtoti no VIS faila, ja nav pamatotas šaubas attiecībā uz pieteikuma iesniedzēja identitāti.

Kad vīzas turētājs ierodas pie ārējās robežas, robežkontroles iestādei ir piekļuve VIS, lai pārbaudītu viņa identitāti un vīzas īstumu.

Šīs procedūras uzlabo drošību Šengenas zonā.

Noteiktas vīzu pieprasītāju kategorijas ir atbrīvotas no prasības dot pirkstu nospiedumus, tostarp:

- Bērni, kas jaunāki par 12 gadiem;
- Personas, kurām pirkstu nospiedumu noņemšana ir fiziski neiespējama;
- Valstu vadītāji un valstu valdību locekļi un viņu oficiālo delegāciju locekļi, kas uzaicināti ar oficiālu mērķi.

PIEKĻUVE VIS UN DATU AIZSARDZĪBA

VIS ir pieejama tikai kompetento iestāžu pilnvarotiem darbiniekiem, lai ievadītu, labotu, dzēstu un aplūkotu datus. VIS var tikt izmantota galvenokārt šādiem mērķiem:

- Vīzu pieteikumu un ar to saistīto lēmumu izskatīšana;
- Vīzas turētāja identitātes un/vai vīzas īstuma pārbaude, veicot pārbaudes uz ārējām robežām;
- Nelegālo imigrantu identifikācija un atgriešana;
- Veicināt par patvēruma pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts noteikšanu.

Saskaņā ar īpašiem nosacījumiem, piekļuvi VIS datiem var pieprasīt Eiropas Policijas birojs (Europol) un valsts tiesībsargāšanas iestādes, lai novērstu, atklātu un izmeklētu teroristiskus nodarījumus vai citus smagus noziedzīgus nodarījumus.

VIS ievadītie dati ir pakļauti stingriem datu aizsardzības noteikumiem, tai skaitā Direktīvai 95/46/EK un Regulai EK 45/2001. Datu glabāšanas termiņš ir līdz 5 gadiem. Šis uzglabāšanas periods sākas no datuma, kad beidzas vīzas derīguma termiņš (ja vīza ir izsniegta), no datuma, kad pieņemts negatīvs lēmums, vai no datuma, kad pieņemts lēmums mainīt izsniegtu vīzu (piemēram, pagarināt vīzas derīguma termiņu). Ikvienai personai ir tiesības būt informētai par VIS iekļautajiem datiem, kas attiecas uz viņu. Jebkura persona var lūgt labot neprecīzus un dzēst nelikumīgi reģistrētus datus, kas saistīti ar viņu.

JURIDISKAIS PAMATS

- Padomes Lēmums 2004/512/EK (2004.gada 8.jūnijs), ar ko izveido Vīzu informācijas sistēmu (VIS), ES OV L213, 15.6.2004, 5.lpp.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 9.jūlija Regula (EK) Nr. 767/2008 par Vīzu informācijas sistēmu (VIS) un datu apmaiņu starp dalībvalstīm saistībā ar īstermiņa vīzām (VIS regula), ES OV L218, 13.8.2008, 60.lpp.
- Padomes Lēmums 2008/633/TI (2008.gada 23.jūnijs) par izraudzīto dalībvalstu iestāžu un Eiropola piekļuvi Vīzu informācijas sistēmai (VIS) konsultāciju nolūkos, lai novērstu, atklātu un izmeklētu teroristu nodarījumus un citus smagus noziedzīgus nodarījumus, ES OV L218, 13.8.2008, 129.lpp.
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 81/2009 (2009.gada 14.janvāri), ar kuru Regulu (EK) Nr. 562/2006 groza attiecībā uz Vīzu informācijas sistēmas (VIS) izmantošanu saistībā ar Šengenas Robežu kodeksu, ES OV L35, 4.2.2009, 56.lpp.
- Komisijas Lēmums (2009.gada 30.novembris), ar ko nosaka pirmos reģionus Vīzu informācijas sistēmas (VIS) darbības sākšanai, ES OV L23, 27.1.2010, 62.lpp.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regula (EK) Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss), ES OV L243, 15.9.2009, 1.lpp.

* Šis dokuments ir paredzēts vienīgi kā informatīvs materiāls un Latvija neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu.

Datu aizsardzība

Piekļuve VIS datiem ir ierobežotam personu lokam – pilnvarotiem vīzu, robežu, imigrācijas un patvēruma iestāžu darbiniekiem savu darba pienākumu izpildei.

Dati VIS tiek glabāti 5 gadus.

Ikvienai personai ir tiesības būt informētai par saviem datiem, kas iekļauti VIS. Jebkura persona var pieprasīt labot par viņu sistēmā iekļautos neprecīzus datus, kā arī dzēst datus, kas iekļauti nelikumīgi.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

Eiropas Komisijas mājaslapā

<http://ec.europa.eu/vis>

VĪZU INFORMĀCIJAS SISTĒMA (VIS)

*UZLABOJOT ŠENGENAS VĪZU
PROCEDŪRU*

EIROPAS SAVIENĪBA

Kas ir VIS? *

VIS ir informācijas sistēma vīzu datu apmaiņai starp Šengenas dalībvalstīm. Šīs valstis vieno kopīga brīvas pārvietošanās telpa bez iekšējo robežu kontroles. Šīm valstīm ir kopēja vīzu politika, kas ietver informācijas apmaiņu par vīzu pieteikumu iesniedzējiem.

VIS īpašie mērķi ir vienkāršot vīzu izsniegšanas procedūras, uzlabot drošību vīzu pieteikuma procesā un atvieglot vīzu pārbaudes pie Šengenas zonas valstu ārējām robežām.

* Šis dokuments ir paredzēts vienīgi kā informatīvs materiāls un Latvija neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu.

VIS priekšrocības

VĪZU PROCEDŪRU VIENKĀRŠOŠANA

VIS ļauj Šengenas dalībvalstīm daudz vieglāk noteikt vīzas pieteikuma iesniedzēja uzticamību. VIS palīdz Šengenas dalībvalstīm pārbaudīt, vai pieteikuma iesniedzējs iepriekšējās vīzas ir izmantojis likumīgi. Šīs pārbaudes atvieglo vīzu izsniegšanas procesu, īpaši – biežiem ceļotājiem.

JŪSU IDENTITĀTES AIZSARGĀŠANA

Pateicoties biometrijas datu izmantošanai, vīzas turētāju var viegli identificēt kā personu, kas iesniedza konkrēto vīzas pieteikumu. Biometrijas tehnoloģijas atvieglo tādu ceļotāju atklāšanu, kas izmanto citas personas ceļošanas dokumentus, un aizsargā ceļotājus no identitātes zādībām.

ROBEŽKONTROLES PILNVEIDOŠANA

Ierodoties pie Šengenas dalībvalstu ārējās robežas, vīzas turētāja biometrijas dati tiks pārbaudīti, lai apstiprinātu personas identitāti. Tādā veidā tiks nodrošināta precīzāka datu apstrāde un lielāka drošība.

VIS praksē

Tiek iegūti vīzas pieteikuma iesniedzēja biometrijas dati (10 pirkstu nospiedumi un digitālā fotogrāfija). Tā ir vienkārša un diskrēta procedūra, kas aizņem tikai dažas minūtes. Biometrijas dati kopā ar datiem, kas iesniegti ar vīzas pieteikumu, tiek uzglabāti drošā centrālā datu bāzē.

10 pirkstu nospiedumus neprasa ne no bērniem, kas jaunāki par 12 gadiem, ne no cilvēkiem, kuri fiziski nevar sniegt pirkstu nospiedumus.

Personām, kuras bieži ieeļo Šengenas zonā, nav katru reizi, pieprasot vīzu, no jauna jānodod pirkstu nospiedumi. Kad pirkstu nospiedumi ir vienreiz saglabāti VIS, tie var tikt atkārtoti izmantoti, pieprasot vīzu turpmāko 5 gadu laikā.

Šķērsojot Šengenas zonas ārējās robežas, vīzas turētāja pirkstu nospiedumi var tikt salīdzināti ar datu bāzē saglabātajiem. Nesakritība nenozīmē, ka ieeļošana tiks atteikta automātiski – tādā gadījumā tiks veikta ceļotāja identitātes papildu pārbaude.

